

**Vlada Republike Crne Gore
Ministarstvo kulture i medija
Podgorica**

**Centralna narodna biblioteka RCG
"Đurđe Crnojević" - Cetinje**

**IZVJEŠTAJ O RADU
za 2004. godinu**

Cetinje, januar 2005.

UVOD

Nacionalni bibliografski centar

Najznačajniji rezultati koji karakterišu 2004. godinu su svakako oni koji će ući u istoriju ove ustanove. Naime, Centralna narodna biblioteka "Đurđe Crnojević" je, po prvi put, u svom dugom postojanju, postala Nacionalni bibliografski centar za Crnu Goru. Ukidanjem Jugoslovenskog bibliografskog Instituta u Beogradu, Centralna narodna biblioteka preuzima funkciju nacionalnog bibliografskog centra za Crnu Goru koji ima obavezu da izrađuje i publikuje Tekuću nacionalnu bibliografiju.

Početkom godine određeni su kriterijumi za rad na Tekućoj bibliografiji i rađena je priprema na svesci za 2002. godinu. Bibliografske jedinice su obrađene u programu COBISS, nakon sortiranja odštampane su probne verzije radi konačne pripreme rukopisa za publikovanje.

Na Projektu Crnogorske bibliografije 1494-1994, nastavljen je rad na dva rukopisa bibliografije članaka, Tom III, knj. 15 (1982-1985) i Tom III, knj. 17 (1989-1991). Pored dva navedena toma, do okončanja projekta, preostalo je još 6 tomova, odnosno 7 svezaka. Na nekim od ovih bibliografija već se prikupljaju, obrađuju i sortiraju bibliografske jedinice.

Nacionalna agencija za međunarodne standardne brojeve

U ovoj godini Biblioteka je počela da obavlja funkciju nacionalne agencije za dodjeljivanje ISSN oznaka, tj. međunarodnih standardnih brojeva za serijske publikacije koje se objavljuju u Crnoj Gori.

Značajna novina je svakako i odluka koja je donesena na Međunarodnom skupu ISBN agencija iz čitavog svijeta u Berlinu, da od 2005. godine, poslove ISBN nacionalne agencije za teritoriju Crne Gore, od JUBIN-a iz Beograda, preuzima CNB "Đurđe Crnojević". Time će konačno izdavači u Crnoj Gori moći na jednom mjestu dobiti, pored CIP-a, i ostale usluge koje se odnose na međunarodne oznake, a svaka publikacija treba da ih ima: ISBN, ISMN, ISSN, DOI...i dr., a moguće je da se osposobimo i za dodjeljivanje Bar Coda za objavljena izdanja.

Virtuelna biblioteka Crne Gore

Pored nesumnjivo značajnih rezultata koje ostvaruje Biblioteka na automatskoj obradi bibliotečke građe, primjenjujući programski paket COBISS pomoću koga izrađuje on-line katalog dostupan svim korisnicima putem Interneta (<http://cnbct.cnb.cg.ac.yu>), realizacija I faze Projekta je tokom čitave godine bila u krizi zbog nepotpisivanja ugovora o prenosu licence od strane nekoliko biblioteka u Crnoj Gori. Poslije bezbroj intervencija konačno su, pred kraj godine, ugovore potpisale: Biblioteka CANU i Narodna biblioteka "Radosav Ljumović" iz Podgorice. Završetak I faze bio je predviđen 31. decembra 2003. godine. Danas, ni nakon godinu dana kašnjenja, nemamo

nikakvo pismeno obavještenje, niti obrazloženje od strane dvije univerzitetske jedinice (Biblioteka Filozofskog fakulteta i Biblioteka Medicinskog fakulteta), zbog čega se dogovorene radnje i rokovi vezani za Projekat ne poštuju. Shvatajući ogroman značaj koji Projekat bibliotečko-informacionog sistema ima za razvoj nauke, obrazovanja, kulture, i diseminacije informacija u Crnoj Gori, Direktor Biblioteke, gospođa Jelena Đurović se obratila, početkom decembra, Predsjedniku Vlade Republike Crne Gore i Ministru za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, sa molbom da naprave urgenciju prema subjektima od kojih trenutno zavisi dalja sudbina Projekta.

Sredinom novembra mjeseca, na Godišnjoj konferenciji COBISS 2004, na kojoj je prisustvovalo 7 učesnika iz Crne Gore, troje iz naše Biblioteke, (troškovi su bili na teret Ministarstva za privredu Slovenije), svečano je puštena mreža COBISS.Net. Ona omogućava besplatno i neograničeno preuzimanje bibliografskih zapisa iz drugih COBISS-a (Srbije, BiH, Makedonije, Slovenije...). Za CNB "Đurđe Crnojević", i za sve ostale biblioteke u Crnoj Gori, ova mogućnost znači brzo, efikasno i racionalno tekuće bibliotečko poslovanje kao i mogućnost retroaktivnog unosa bibliotečke građe u uzajamni automatski katalog. U njemu se danas nalazi preko 57.000 naslova publikacija.

Povoljnosti koje pruža COBISS.Net, otvoriće mogućnost da se u sljedećoj godini intenzivnije vrši unos ostalih zbirki i fondova Biblioteke u uzajamni automatski katalog. Još jedna novina koja ostaje za istoriju ove ustanove je i zaključivanje ručno vođenih inventarnih i signaturnih knjiga. Od januara 2005. godine, Biblioteka prelazi na vođenje automatske inventarne knjige tekućeg priliva bibliotečke građe. Dakle, sa 31. decembrom 2004. godine prestaju da se ručno ispisuju inventarne knjige CNB "Đurđe Crnojević".

Zakonska regulativa

Sredinom 2004. godine urađen je tekst prednacrtu Zakona o bibliotekama. Očekivali smo da će do kraja godine biti pripremljen konačan tekst spreman za skupštinsku proceduru. Međutim, nemamo ni Nacrt Zakona, dokument koji bi išao na javnu raspravu. Direktor Biblioteke, gospođa Jelena Đurović je dobila od Ministarstva kulture i medija tekst prednacrtu i uredno dostavila primjedbe i sugestije na isti. Zakonska regulativa naše djelatnosti je do te mjere prevaziđena (postojeći Zakon je iz 1977., sa Izmjenama i dopunama iz 1989.godine), tako da sve novo što se dogodilo u međuvremenu i što se primjenjuje u našim bibliotekama, a posebno u CNB "Đurđe Crnojević", kao nacionalnoj, depozitnoj, matičnoj biblioteci Republike Crne Gore, je praktično izvan zakona. Poseban problem je odredba koja se odnosi na obavezni primjerak, nejasno regulisana obaveza stampara i izdavača u Zakonu o izdavaštvu iz 1995. godine, koji se više od jedne decenije veoma slabo poštuje. Na ovaj način je, zapravo ugrožena kulturna baština, čime ozbiljno treba da se pozabave nadležna ministarstva i državni organi, s jedne strane; s druge strane, Biblioteka kao nacionalna bibliografska agencija preuzima odgovornost za

nacionalnu produkciju, a obavezni primjerak je u praksi više stvar "dobre volje" izdavača nego obaveza.

Dalje, poslove koje je CNB preuzela od međunarodnih agencija za dodjeljivanje ISSN, ISBN, i ISMN standardnih brojeva, takođe bi neophodno bilo što hitnije ugraditi u zakonsku odredbu. A, da ne pominjemo sva ostala podzakonska akta, bezbroj pravilnika i drugih akata koje treba donijeti ili uskladiti sa osnovnim aktom.

Međunarodna saradnja, aktivnosti i učešće u projektima

Ove godine imali smo intenzivniju međunarodnu saradnju nego prethodnih godina. Pored uobičajene razmjene publikacija sa inostranim bibliotekama, institutima i organizacijama, i problema vezanih za odašiljanje pošiljki zbog enormno visokih poštanskih tarifa, naše aktivnosti prema inostranstvu smo razvijali koliko je to bilo moguće. Na neformalnom sastanku direktora nacionalnih biblioteka država bivše SFRJ, dogovorena je saradnja sa nacionalnim bibliotekama na besplatnoj razmjeni publikacija. Treba istaći saradnju sa Međunarodnim agencijama ISSN u Parizu i ISBN u Berlinu oko uspostavljanja naše nacionalne agencije, zatim uobičajenu saradnju i članstvo u Međunarodnoj asocijaciji biblioteka i bibliotečkih udruženja - IFLA, saradnju sa UNESCO-om..., zatim na projektima EU kao što je CALIMERA - nastavak PULMAN projekta za narodne biblioteke.

U novembru mjesecu, na Okruglom stolu u Miločeru, u organizaciji Jadransko-jonske inicijative, predsjedavala Srbija i Crna Gora, direktor Biblioteke, gospođa Đurović je podnijela referat na temu: "Saradnja biblioteka u regionu putem razmjene resursa". Očekujemo da će ova inicijativa pokrenuti konkretnu saradnju na zajedničkim projektima biblioteka iz Crne Gore sa bibliotekama iz susjednih zemalja.

Značajno je, međutim, istaći, da Biblioteka ne dobija namjenska sredstva za napredniju i kvalitetniju saradnju sa inostranim bibliotekama, za učešće u međunarodnim programima edukacije, za participaciju u međunarodnim projektima, za učešće na značajnim konferencijama i kongresima, za pridruživanje mreži Evropskih nacionalnih biblioteka...itd. Danas, je to veći imperativ nego ikada ranije, stoga se nadamo da će Ministarstvo kulture i medija u sljedećoj godini, posvetiti više pažnje ovom pitanju.

Matična služba, stručni bibliotekarski ispiti, ispiti za dodjelu licence za rad u COBISS-u, edukacija bibliotekara

Nakon duže pauze aktivirana je matična služba. U drugoj polovini godine naš referent u matičnoj službi obišao je sve narodne biblioteke na sjeveru Crne Gore, kao i nekoliko primorskih biblioteka, snimio stanje, na osnovu prethodno pripremljenih upitnika. Predložene mjere za unapređenje rada i otklanjanje nedostataka skupa sa zapisnikom o zatečenom stanju, upućeni su na

adrese upravnika biblioteka, direktora centara za kulturu u čijoj je nadležnosti odnosa biblioteka, kao i predsjednicima opština. Takođe je kompletan izvještaj o obavljenom poslu i zatečenom stanju u opštinskim matičnim bibliotekama koje su posjećene prilikom ovog obilaska, upućen Ministarstvu kulture i medija RCG.

U dva ispitna roka prijavilo se 11 kandidata od kojih je 10 položilo ispit od kojih je četvoro steklo zvanje bibliotekara, dvoje zvanje višeg knjižničara i četvoro zvanje knjižničara.

Licence za rad u COBISS/Katalogizacija dobilo je 4 bibliotekara.

Na stručnu doedukaciju za potrebe novih procesa rada boravili su u Narodnoj biblioteci Srbije tri naša stručnjaka.

Organizovali smo kolektivnu posjetu Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu, do tada većina bibliotečkog osoblja nikada nije prisustvovala ovoj značajnoj manifestaciji.

Revizija fondova u Muzejskom odjeljenju i rad na konzervaciji i restauraciji

Završen je rad na reviziji fondova u Muzejskom odjeljenju i formiran je u prizemlju zgrade novi magacin knjiga i periodike za tekući priliv. Krajem godine započet je retroaktivan unos monografskih publikacija iz fonda "montenegrine" u Uzajamni on - line katalog i na tome će se prioritetno raditi tokom naredne godine, kako bi najznačajniji fondovi i zbirke bili dostupni svim korisnicima preko Interneta.

Nakon instrukcije od strane stručnog lica iz Narodne biblioteke Srbije, konzervatori su počeli da rade na povezima.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost Biblioteke je profilisana u 7 edicija: Fototipska izdanja, Crnogorska bibliografija 1494-1994, Bibliografija, Bio-bibliografija, Katalozi i Posebna izdanja, Periodične publikacije i one su svaka ponaosob veoma značajne za bibliotečku djelatnost i šire za kulturnu istoriju Crne Gore. U okviru njih su izašli naslovi koji su jako traženi, mnogi služe kao izvori informacija, a neki su proglašeni za kapitalna izdanja. Biblioteka izdaje svoj časopis "Bibliografski vjesnik", koji ima bogatu i dugu tradiciju.

Tokom godine izašla je jedna sveska, trobroj "Bibliografskog vjesnika" za godinu 2003. i dva naslova iz edicije "posebnih izdanja": "Nacija s greškom" Živka Andrijaševića i "Crna Gora između prošlosti i budućnosti" Čedomira Draškovića.

Objekti, infrastruktura, oprema-stanje, problemi

CNB "Đurđe Crnojević" nalazi se na dvije udaljene lokacije u gradu. Smještena je u starim istorijskim zgradama koje su zaštićeni spomenici kulture Crne Gore. U zgradi bivšeg Francuskog poslanstva je smještena zbirka "montenegrina", zbirka stare i rijetke knjige i nekoliko legata. U zgradi bivšeg

Italijanskog poslanstva su svi ostali procesi rada, a u sklopu kompleksa je sedmospratni anex - depo glavni magacin knjiga i periodike izgrađen prije 25 godina.

Na objema zgradama neophodni su ozbiljni investicioni zahvati u cilju zaštite od daljeg propadanja samih objekata i njihove prezentacije kao spomenika kulture, kao i u cilju zaštite i bezbjednosti fondova i građe koji se u njima čuvaju. U septembru mjesecu, direktor Biblioteke - gospođa Jelena Đurović obratila se Ministarstvu kulture i medija sa zahtjevom da se odobre sredstva za izradu projekata sanacije i restauracije, kao i za izradu projekata za ugradnju prijeko potrebnih alarmnih uređaja - protivpožarnih i protivprovalnih, zatim video nadzora, dalje, projekata rekonstrukcije električnih instalacija i ugradnje komunikacione infrastrukture po propisima i standardima... i td. , kako bi mogli da konkurišemo za sredstva za realizaciju ovih radova kod inostranih i domaćih donatora. Značajno je napomenuti da smo u oktobru mjesecu kandidovali dva projekta kod Vlade Japana koja je raspisala donaciju: Projekat sanacije fasade i zamjene drvenarije na zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva, i drugi, Oprema za mikrofilmovanje, skeniranje mikrofilma i pretvaranje u digitalni oblik stare crnogorske periodike. Projekti su inače ocijenjeni pozitivno i zajedno sa jednim projektom iz Srbije, ušli su u najuži izbor. Ostaje da se nadamo...

Na održavanju objekata obavljeno je dosta intervencija: limarskih, stolarskih, bravarskih, električnih, molerskih...itd., zatim servisiranje uređaja za grijanje, sanitarne intervencije i deratizacija, održavanje protivpožarnih aparata, servisiranje voznog parka, održavanje parkova u sklopu objekata i drugi poslovi.

Što se kompjuterske opreme tiče, nijesmo dobili tražena sredstva za opremanje čitaonice i kompjuterske učionice, zatim potrebne uređaje za muzičku, kartografsku i grafičku zbirku, tako da smo u ovoj godini nabavili svega tri PC računara.

Kadrovske i organizacione promjene

Sredinom jula mjeseca, nakon raspisanog konkursa, izabran je novi direktor CNB "Đurđe Crnojević". Na ovo mjesto je postavljena Jelena Đurović, dotadašnji pomoćnik Direktora Biblioteke.

Po važećoj sistematizaciji mogu se otvoriti četiri nova radna mjesta. U toku je, obzirom na povećavanje kapaciteta automatizacije, priprema na reorganizaciji poslova u Biblioteci. Krajem godine smo započeli rad na analizi stanja u pojedinim organizacionim jedinicama; testiranje učinka na novim poslovima; preispitivanje postojećih normi; sagledavanje prioriteta kao i procjena kadrovske situacije, što sve skupa treba da doprinese, nakon eksperimentalne faze, izradi novog organigrama Biblioteke.

Finansiranje programa i projekata Biblioteke

Ni ove godine se ne može govoriti o finansiranju programa i projekata Biblioteke, jer sa tako skromnim budžetom - opredijeljeno je svega **122.600,00 €** - može samo da se računa na "preživljavanje". No, čak ni ova svota nije uplaćena, već svega **116.086,00 €**, što je za 6.600,00 € manje, odnosno, ako se još uzme u obzir da su **15.000,00 €** skinuti s računa na osnovu sudskih izvršenja po tužbenim zahtjevima radnika Biblioteke za neizmirena dugovanja po Kolektivnom ugovoru, onda je to manje za **21.000,00 €**.

Ovako skromna sredstva upotrijebljena su racionalno uglavnom po pozicijama za koje su namijenjena, o čemu svjedoči finansijski izvještaj dat na kraju ovog dokumenta.

Direktor

Jelena Đurović

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova obuhvata sve vidove nabavke bibliotečke građe (obavezni primjerak, poklon, kupovinu i međunarodnu razmjenu); sve operacije na sređivanju pribavljene građe (osim stručne obrade), od prijema do smještaja u depo Biblioteke; sve vidove korišćenja bibliotečke građe i davanja informacija korisnicima; sve vidove zaštite i čuvanja fondova (knjigovezačko-konzervatorsko-restauratorsku službu); kao i prezentaciju bibliotečkog materijala putem izložbi, promocija...itd.

U Odjeljenju rade 23 izvršioaca : 4 bibliotekara, 3 konzervatora, 4 viša knjižničara, 8 knjižničara, 3 knjigovesca i rukovodilac Odjeljenja. Tokom godine dva izvršioaca su bila duže vrijeme na bolovanju.

Problemi u radu isticani prethodnih godina donekle su smanjeni, ali ono što je za Biblioteku najvažnije je da se i dalje ne poštuje Zakon o izdavaštvu (Sl.list RCG, br.20/95), odnosno institucija obaveznog primjerka. Gotovo ni jedan crnogorski štampar (izdavač) ne poštuje dosljedno odredbe pomenutog Zakona, što se direktno odražava na obavljanje osnovnih djelatnosti Biblioteke. I u izvještaju za 2003. godinu ukazivali smo na isti problem.

Kupovina publikacija je i dalje najniža stavka kod popunjavanja fondova, u odnosu na ostale vidove nabavke. Biblioteka od skromnih sredstava ne može da odvoji mnogo za kupovinu, što se, takođe, naglašava iz godine u godinu. Treba imati u vidu da se sve više ljudi odlučuju na prodaju privatnih kolekcija zbog teškog materijalnog stanja, što je za nas veoma povoljna prilika za kompletiranje fonda "montenegrine". Što se kupovine stranih publikacija tiče, Biblioteka nije u mogućnosti da na ovaj način nabavi ni jedan naslov, a nijesmo pretplaćeni ni na jedan strani stručni časopis.

Krajem 2004. godine zaključene su sve rukopisne inventarne knjige i prešlo se na automatsko inventarisanje publikacija, koje će se raditi u ovom Odjeljenju. Obuka za automatsko inventarisanje je neophodna, što podrazumijeva upoznavanje sa osnovnim pretraživanjem, kao i osnovni kurs iz COBISS/katalogizacije.

Pregled realizovanih poslova

1. Obavezni primjerak

- **crnogorski obavezni primjerak** – ukupno 469 naslova

Narodna biblioteka Srbije - upućeno 292 naslova
Biblioteka Matice srpske - upućeno 266 naslova
Narodna biblioteka Kosova –Biblioteka “Ivo Andrić” – upućeno 191 naslov
Biblioteka CANU – upućeno 204
Univerzitetska biblioteka – upućeno 209 naslova

Takođe smo dobili 44 naslova časopisa i 77 naslova novina, kao i 20 CD;

- **jugoslovenski obavezni primjerak**

monogr. publikacije – 8062 naslova
časopisi - 5761 br.
novine 16200 br.
sitni bibliotečki materijal - 2070 jedinica
signiranje - 10709 monograf. publikacija
razvođenje po inventarnim knjigama . 4087

2. Poklon i kupovina

- **poklon**

Biblioteka je obezbijedila 2723 publikacije (od toga poklon porodice Veselina Đuranovića 468)

- **kupovina**

142 naslova monografskih publikacija.

3. Međunarodna razmjena

- na planu **međunarodne razmjene** publikacija Biblioteka je

primila	poslala
monografskih publ. – 377	monografskih publ. – 189
serijskih publ. – 615 br.	serijskih publ. 870 br.

4. Međunarodne aktivnosti i saradnja

- U novembru 2003. godine je potpisan sporazum sa Međunarodnim ISSN centrom u Parizu o dodjeljivanju ISSN brojeva za serijske publikacije, što je do sada radio Bibliografski institut u Beogradu. Nacionalni centar za teritoriju Crne Gore nalazi se, prema sporazumu, u Centralnoj narodnoj biblioteci “Đurđe Crnojević”. U ovoj godini dodijeljeno je 145 ISSN brojeva
- Biblioteka je uključena u međunarodne projekte CALIMERA, IFLA, ISBN, COBISS.net, UNESCO.

5. Korišćenje i smještaj

- U 2004. godini je registrovano (na osnovu dnevnih izvještaja) ukupno 1536 korisnika, od čega je 2/3 studentska populacija. Prosječna dnevna posjećenost je 6 korisnika.

zaduženo	Razduženo
monografskih publikacija - 3785	monografskih publ. – 3571
časopisa – 5916 sv.	časopisa – 5958 sv.
novina – 3890 sv	novina – 3903 sv.

Uloženo je u osnovni fond 8000 novih naslova monografskih publikacija i 560 sv. periodike.

- **Međubibliotečka pozajmica**

Međubibliotečkom pozajmicom u 2004. godini realizovana su 143 dopisa, a upućeno je 712 publikacija bibliotekama kojima šaljemo knjige na pozajmicu.

Vraćeno je sa korišćenja 688 publikacija.

6. *Zaštita bibliotečkog materijala*

- U knjigovezačkoj radionici povezano je 714 sv. tekućih novina u tvrdom povezu, 88 sv. u mekom povezu, izvršena je popravka i prepovez 164 knjige iz fonda Biblioteke.

Napomena: Izvještaj o konzervatorskim poslovima je u sklopu Muzejskog odjeljenja, zbog toga što rade na projektu zaštite stare i rijetke knjige, koja je smještena na drugoj lokaciji.

7. *Matična služba*

- U okviru ovog Odjeljenja je 15.03.2004. godine ponovo počela sa radom Matična služba, saglasno odredbama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti. O aktivnostima službe Ministarstvo kulture je detaljno upoznato iz izvještaja o obilasku narodnih biblioteka po Crnoj Gori, koje je sačinio bibliotekar Dragan Radusinović. U prvoj fazi izvršen je obilazak narodnih biblioteka u opštinama Bijelo Polje, Pljevlja, Berane, Plav, Rožaje, Andrijevića, Kolašin, Mojkovac, Žabljak, Bar i Ulcinj. U drugoj fazi koja je u toku predviđene su i ostale opštine, čije narodne biblioteke moraju pripremiti potrebne podatke o svom radu. Ovdje treba istaći da su zapisnici o zatečenom stanju poslati na uvid svim rukovodiocima narodnih biblioteka, ali do sada o tome nema povratne informacije ili komentara.
- **Edukacija**
U 2004. godini je dva puta organizovano polaganje stručnog ispita u Biblioteci. Prijavljeno je za ispit 11 kandidata. Od toga je položilo ispit 10, i to: 4 knjižničara, 2 viša knjižničara i 4 bibliotekara.

8. *Ostalo*

Biblioteka je krajem oktobra 2004. organizovala kolektivnu posjetu Sajmu knjiga u Beogradu, s ciljem da se omogući bibliotekarima (nekima i po prvi put) uvid u izdavačku djelatnost na području naše zemlje i inostranstva. Treba napomenuti da u posljednjih nekoliko godina ni jedan bibliotekar nije imao priliku da posjeti ni jedan sajam knjiga, iako smo redovno pozivani na ove manifestacije.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala osnovne aktivnosti su se odvijale na automatskoj obradi bibliotečke građe koja podrazumijeva : formalnu obradu monografskih publikacija – katalogizaciju ; sadržinsku obradu monografskih publikacija – UDC klasifikaciju i predmetizaciju ; redakciju formalne i sadržinske obrade monografskih publikacija ; obradu serijskih publikacija kao i izradu CIP zapisa za potrebe izdavača u Crnoj Gori. Radilo se na prekućavanju listića, korekturi i ulaganju listića u javne i interne kataloge Biblioteke. Unutar Odjeljenja su se realizovali poslovi koji pripadaju drugim odjeljenjima, zbog njihove nemogućnosti da se uključe u proces automatizacije.

Stručna obrada bibliotečke građe putem automatizacije

Rad na stručnoj obradi monografskih publikacija (po utvrđenim normama) je u ovoj godini u potpunosti zadovoljio plan i eliminisali su se zaostaci. Knjige su redovno preuzimane iz Prijemnog odjeljenja, bez zastoja se odvijao posao na obradi, tako da su upućivane na smještaj u depou relativno brzo. Na ovaj način su u kratkom roku bile dostupne korisnicima, a za redakciju su se u manjim količinama povlačile iz magacina.

Krajem ove godine, sredinom novembra mjeseca, zaživio je COBISS.NET sporazum, koji je od izuzetnog značaja za Biblioteku, a naročito za Odjeljenje obrade. Ova mreža podržava preuzimanje zapisa iz drugih baza (COBIB.SR, COBIB.SI, COBIB.BiH i COBIB.MK) čime se znatno racionalizuju tekući poslovi i otvara se mogućnost na retroaktivni unos fondova Biblioteke.

Još jedna značajna novina u ovoj godini je potpisivanje sporazuma sa Međunarodnim ISBN centrom u Berlinu, po kome će Centralna narodna biblioteka biti nacionalna agencija za dodjelu ISBN-a za Crnu Goru.

-

Obrada serijskih publikacija

U martu 2004. godine počelo se sa automatskom obradom serijskih publikacija – časopisi. Za sada na tim poslovima radi jedan bibliotekar. Samim tim su se stvorili uslovi za izradu CIP-a za serijske publikacije i UDC klasifikaciju članaka.

Obrada zbirki (muzička i kartografska)

Kao i ranijih godina, nastavak rada na zbirkama (muzička i kartografska) nije bio moguć zbog tehničkih i kadrovskih problema. COBISS.NET mreža nam sada omogućava da otpočnemo rad na automatskoj obradi zbirki.

Izrada CIP-a

Izrada CIP-a predstavlja izuzetno složen posao koji zahtijeva maksimalnu saradnju između izdavača, odnosno stampara, na jednoj strani i bibliotekara koji radi na tim poslovima, na drugoj strani. I pored preporuka za podnošenje zahtjeva za izradu CIP-a, proslijeđenih svim izdavačima (štamparima) u Crnoj Gori, rezultati nijesu zadovoljavajući. Jedino rješenje za prevazilaženje ovog problema je da izdavači Biblioteci dostave na uvid konačnu verziju pripreme publikacije za štampu.

Ostali poslovi

I pored zatvaranja listnog kataloga, prilično veliki broj kataloških listića čeka na prekucavanje zbog već poznatih problema u vezi mašina za kucanje. U periodu od tri mjeseca organizovan je honorarni rad na prekucavanju listića čime je bitno smanjen zaostatak. Na tim poslovima su bila angažovana dva daktilografa.

Edukacija kadrova

Pored navedenih osnovnih zadataka u Odjeljenju obrade se radilo na obuci naših bibliotekara, pripravnika za rad u programskom okruženju COBISS – katalogizacija i upoznavanju sa raznim programima na računarima.

Jedan bibliotekar je boravio pet dana na obuci za automatsku obradu serijskih publikacija u Narodnoj biblioteci Srbije.

Prisustvovanje COBISS godišnjoj konferenciji u Mariboru 2004. godine.

Oprema

U ovoj godini smo uspjeli osposobiti četiri terminala za potrebe naših pripravnika i bibliotekara iz ostalih biblioteka u Crnoj Gori, kako bi mogli da savladaju korišćenje programske opreme COBISS.

Kadrovi

U Odjeljenju su radila 24 izvršioca : rukovodilac, 3 redaktora, 13 bibliotekara, jedan rukovalac kompjuterske opreme i 4 daktilografa. Kraća i duža odsustvovanja bila su prisutna i u ovoj godini : 2 bibliotekara (porodiljsko odsustvo, bolovanje, odmor), dva bibliotekara na trudničkom bolovanju. U martu je jedan bibliotekar preusmjeren u Matičnu službu, a rukovalac kompjuterske opreme, od mjeseca septembra, raskinuo radni odnos. Jedan daktilograf (knjižničar sa položenim stručnim ispitom) preusmjeren u Muzejsko odjeljenje. Rukovodilac Odjeljenja je imenovan za zamjenika direktora, a jedan redaktor za rukovodioca Odjeljenja. Jedan bibliotekar preusmjeren je u Muzejsko odjeljenje radi aktiviranja rada na AOP ove značajne zbirke, umjesto bibliotekara Muzejskog odjeljenja (bez licence za rad na AOP) koji je u Odjeljenju obrade, radi savladavanja programske opreme COBISS i dobijanja licence.

Prema potrebi, zaposleni su bili pored redovnih poslova u Odjeljenju angažovani i na drugim brojnim zadacima. Svi planirani poslovi su odrađeni prema utvrđenim normama.

Pregled realizovanih poslova

Stručna obrada monografskih publikacija

Katalogizacija monografskih publikacija (AOP)	8300
Klasifikacija monografskih publikacija (AOP)	8242
Predmetizacija monografskih publikacija (AOP)	4838
Obrada monografskih publikacija putem preuzimanja gotovih zapisa iz drugih baza	2701

Ukupno obrađeno monografskih publikacija11001

Redakcija kataloškog opisa monografskih publikacija

Redakcija kataloške obrade (AOP)	6116
Redakcija UDC indeksa (AOP)	5009
Redakcija predmetne odrednice (AOP)	3170

Bibliografski opis serijskih publikacija

Časopisi	Naslovi	godišta	Klasifikacija članaka
	115	651	11

Kucanje, korektura, štampanje i ulaganje kataloških listića

Prekucavanje listića za autorski i stručni katalog	30481
Korektura otkucanih kataloških listića	16920
Razvrstavanje listića (po slovima i po UDC)	18320
Štampanje i lijepljenje naljepnica sa "bar-codom"	11045
Unos lokacijskih podataka	1971
Dubinsko slaganje listića	18804
Ulaganje listića (autorski i stručni katalog)	17708

Izrada CIP- ova

CIP zapisi – katalogizacija u publikaciji	573
---	-----

Preuzimanje građe za obradu iz Prijemnog odjeljenja

Preuzimanje monografskih publikacija za obradu	9457
--	------

Preuzimanje građe za ostale zbirke		
Muzička zbirka:	CD	409
	Kasete	175
	Video kasete	29
	Štampane muzikalije	44
Grafička zbirka:	Karte	61
	Atlasi	3

Kao što je već rečeno, krajem godine se počelo sa preuzimanjem zapisa iz drugih baza. Koliki značaj to ima, govori i sljedeći podatak, da su za period od 16.11.2004 do 25.12.2004. godine, tri bibliotekara preuzela **2701** zapis.

U Muzejskom odjeljenju (zgrada Francuskog poslanstva) se obavljaju poslovi na prikupljanju, obradi, smještaju i dostupnosti publikacija koje po utvrđenim kriterijumima pripadaju fondu "montenegrine" (crnogorska knjiga i crnogorska periodika). Ovom Odjeljenju pripada i Zbirka stare i rijetke knjige i pet legata.

U Odjeljenju radi pet izvršilaca: rukovodilac Odjeljenja, viši bibliotekar, bibliotekar, viši knjižničar i knjižničar. Pri odjeljenju je Konzervatorska laboratorija, sa tri izvršioca (privremeno zbog rada na Projektu zaštite Zbirke stare i rijetke knjige).

Program rada za 2004. god. u Muzejskom odjeljenju je gotovo u potpunosti realizovan, izuzev dva posljednja obavezna crnogorska primjerka (periodika) zbog odsutnosti knjižničara, angažovanog na tim poslovima.

Urađeni su svi tekući poslovi, nastavljen je i završen rad na reviziji fondova i urađeni svi planirani poslovi vezani za proširenje magacina knjiga, tekućih novina i tekućih časopisa u prizemlju objekta. Naime, Odjeljenje je, napokon početkom godine dobilo police za smještaj pomenutog bibliotečkog materijala, tako da su 7000 knjiga (koje su bile smještene u paketima i nedostupne korisnicima) i više desetina tomova tekućih novina i tekućih časopisa adekvatno smještene i postale dostupne korisnicima. Rad na reviziji fondova je završen revizijom tekućih novina, tako da je ukupno revidirano više od 200 000 bibl. jedinica. Takođe, početo se i sa povezivanjem konzervirano-restauriranim knjigama iz Zbirke stare i rijetke knjige, na koje se čekalo više godina (angažovanje stručnjaka iz NBS-a).

Odjeljenje je dobilo jedan računar i jedin terminal, koji su umreženi i time je omogućen rad na automatskoj obradi podataka. Početo je sa retroaktivnim unosom monografskih publikacija iz fonda "montenegrine".

Kontinuirano su obavljani i ostali poslovi u Odjeljenju: rad sa korisnicima, administrativni poslovi i dr.

Pregled obavljenih poslova

Popunjavanje fondova

- Obavezni crnogorski primjerak	602 knj. 5 nasl. period. i 138 nasl. časopisa (749. nasl. časopisa)
- Monografske publikacije primjerak	391 knj. ; 4 geog. karte
- Preuzimanje knjiga iz Odjeljenja za popunjav. i korišćenje bib. materijala	772
- Preuzimanje obrađenih knjiga iz Odjeljenja za obradu bibl. materijala	3 500
- Tehnička obrada (djelimična) knjiga; štosovanje; signiranje i ispisivanje	1 839

evidencionih kartona	
- Formiranje magacina knjiga (prizemlje zgrade) : M-17 001 do M-25 000	8 000
- Upoređivanje uloženi knjiga sa evidencionim kartonima i odštampanim kataloškim listićima	8 000
- Ulaganje evidencionih kartona u Topografski katalog	7 000
- Izdvajanje listića za ulaganje u Autorski azbučni katalog	20 000
- Razvrstavanje listića za Autorski azbučni katalog (prvi krug)	20 000
- Razvrstavanje listića za Autorski azbučni katalog (drugi krug)	20 000
- Dubinsko slaganje listića	9 058
- Izdvajanje listića za dokucavanje odrednica i uputnih	11 000
- Za Kartoteku kolekcija: ispisano listića, razvrstano i uloženo	1 602
- Povučeno duplikata za Osnovni fond CNB	101
- Presignirano duplikata	101
- Povučeno publikacija za ostale fondove CNB	14
- Izdvojeno za ponovnu obradu knj.	42
- Izdvojeno za ponovno štampanje knj.	92
Periodične publikacije	
- Razvrstano ; dubinski složeno ; tehnički obrađeno	107 nasl. novina (1505 br.) 67 nasl. časopisa (504 br.)
- Evidentirano (kartonirano) ; adresirano ; signirano ; magacinirano	107 nasl. novina (1505 br.) 67 nasl. časopisa (504 br.)
- Evidentirano (kartonorano) ; adresirano ; signirano ; magacinirano dnevnih novina sa dodacima	5 nasl. (1205 br.)
- Kompletirano nasl. tekućih časopisa	2 nasl. (19 br.)
- Formiranje magacina tekućih časopisa (prizemlje zgrade) : slaganje časopisa po nasl.,god., br.,; ulaganje sv. u police	Mč-182 do Mč-347
- Formiranje magacina tekućih novina (prizemlje zgrade): slaganje novina po	Mn-266 do Mn-471

nasl., god., br. ; ulaganje sv. novina u police	
Revizija fondova	
- Revidirano tekućih novina: Mn-457 do Mn-609	God. 294; tomova 398 ; brojeva 6173
- Kompletirano nasl. tekućih novina iz Osnovnog fonda CNB	Nasl. 21; god. 39 ; br. 68
- Zamijenjeno nasl. tekućih novina iz Osnovnog fonda CNB	Nasl. 2 ; br. 101
- Povezano sv. tekućih novina kompletiranih tokom revizije	278
- Izdvojeno kompletiranih sv. tekućih novina za povez	83
Korišćenje bibliotečkog materijala	
- Registrovano korisnika	185
- Broj posjeta korisnika	358
- Izdato na korišćenje; razduženo; magacinirano	
knjiga	266
sv. časopisa	260
sv. novina	975
arhivalija	12 kutija
- Dato informacija	253
Zbirka stare i rijetke knjige	
- Identifikacija stare strane knjige	5
- Katalogizacija stare strane knjige	5
- Katalogizacija rijetke knjige	240
- Redakcija rijetke knjige	361
- Katalogizacija minijatura	118
- Tehnička obrada (naljepnice i pečati) rijetke knjige	225
- Tehnička obrada (naljepnice i pečati) minijatura	118
- Signiranje rijetke knjige	225
- Signiranje minijatura	118
- Smještaj (hronološki) stare periodike	20 nasl. (85 sv.)
- Smještaj (hronološki) rijetke periodike	84 nasl. (147 sv.)
- Izdato knjiga na korišćenje	31
- Dato informacija	43

- Izdato knjiga za konzervaciju - restauraciju	15
Konzervatorska laboratorija	
- Konzervirano - restaurirano knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige	33
- Povezano knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige	5
- Izdato za povez knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige	5

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Odjeljenje je tokom 2004. godine nastavilo rad na poslovima koji su predviđeni Planom rada, a odnose se uglavnom na projekat *Crnogorska bibliografija 1494-1994.* godina. Takođe, nastavljen je i rad na Tekućoj bibliografiji monografskih publikacija za 2002. godinu.

U Odjeljenju su radila tri izvršioca - dva bibliografa sa položenim stručnim ispitom i rukovodilac Odjeljenja - viši bibliotekar. Rađeno je na poslovima tekuće i retrospektivne bibliografije. Planirani poslovi su uglavnom realizovani po utvrđenim normama.

Tekuća bibliografija

Ukidanjem Jugoslovenskog bibliografskog instituta, krajem 2002. godine, CNB preuzima funkciju nacionalnog bibliografskog centra. U protekloj godini rađeno je na Tekućoj bibliografiji monografskih publikacija za 2002. godinu.

Instaliranjem programske opreme COBISS2 za kataloški opis bibliotečke građe, po međunarodnim standardima stvoreni su uslovi da se ova bibliografija po prvi put radi koristeći uzajamni elektronski katalog COBIB.CG, u skladu sa međunarodnim standardima. Prije početka rada na Bibliografiji izvršene su neophodne pripreme (obuka u COBISS programu, dobijanje licence za rad, upoznavanje sa načinom izrade Tekuće bibliografije i sl.).

Na početku rada na Tekućoj bibliografiji bilo je neophodno precizirati kriterijume po kojima će se selektirati građa. Na sjednici Stručnog vijeća CNB, održanoj krajem aprila prošle godine, prihvaćeni su predloženi kriterijumi, i to: teritorijalni, nacionalni i predmetni. Takođe je odlučeno da se nedostajući bibliografski zapisi (knjige), koji se nalaze u bazama susjednih centara (COBIB.Sr., COBIB.Sl i COBIB. Mak.), a po ovim kriterijumima pripadaju bibliografiji preuzmu i priključe Tekućoj bibliografiji. Na taj način dolazimo do znatno potpunije bibliografije, a istovremeno se formira datoteka deziderata koja će poslužiti za evidentiranje, potraživanje i eventualnu nabavku nedostajućih primjeraka za zbirku „Montenegrine”. Na istoj sjednici odlučeno je da početna godina Tekuće bibliografije bude 2002. Kreiranje bibliografskih zapisa se vrši u Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečke građe, a selektiranje građe, koja po utvrđenim kriterijumima pripada bibliografiji, njeno ažuriranje i redigovanje vrši Bibliografsko odjeljenje. Ukupno je obrađeno 975 bibliografskih zapisa za Tekuću bibliografiju knjiga - 2002. godina, u skladu sa standardima ISBD(M) i principima COMARC-a. Urađene su i dvije probne štampane verzije bibliografije na kojima su vršene potrebne intervencije, radi konačne pripreme za štampu. Prije objavljivanja Tekuće bibliografije potrebno je formirati Redakciju bibliografije koja će se baviti nizom stručnih pitanja koja prethode štampanju i publikovanju.

Retrospektivna bibliografija (1494-1994)

Rad na rukopisu bibliografije članaka, **Tom III, knj. 15 (1982-1985)** nastavljen je popisivanjem članaka iz jugoslovenske periodike, kao i priloga iz zbornika radova koji se odnose za naznačeni period. Popisano je ukupno i uloženo u UDK kartoteke 4041 bibliografska jedinica, a bibliografija će sadržati blizu 20000 bibliografskih jedinica. Još je preostao mali broj naslova periodike iz kojih će se popisivati prilozi za ovaj rukopis, nakon čega će se pristupiti sistematizovanju građe i pripremi rukopisa za kompjutersko slaganje.

Na rukopisu bibliografije članaka, **Tom III, knj. 17 (1989-1991)** nastavljeno je sa popisivanjem priloga iz crnogorske periodike i zbornika radova. Ukupno u ovoj godini je popisano i uloženo u UDK kartoteke 2614 bibliografskih jedinica.

Programom rada za 2004. godinu bilo je predviđeno da se povremeno radi na popisivanju priloga za bibliografiju članaka, **Tom III, knj. 16 (1986-1988)**.

Međutim, zbog zauzetosti bibliografa na izradi Tekuće bibliografije knjiga, kojoj je dat prioritet nije rađeno na pomenutom rukopisu.

Edukacija kadrova i instruktorski rad

Da bi se koristio programski paket COBISS neophodno je bilo završiti obuku za rad u njemu. Decembra 2003. godine rukovodilac Odjeljenja je završio početni kurs i nakon testiranja dobio licencu za rad. Boravak od pet radnih dana u Narodnoj biblioteci Srbije iskorišćen je za razmjenu iskustava i upoznavanje sa radom oko izrade Tekuće bibliografije knjiga. Obavljen je i instruktorski rad sa kandidatima za polaganje stručnih bibliotekarskih ispita i sa pripravnicima CNB.

Pregled realizovanih poslova

Automatska obrada podataka (knjige deziderati - sve tri obrade)	191.
Kreiranje, ažuriranje, preuzimanje i redigovanje bibliografskih zapisa u uzajamnom elektronskom katalogu COBIB.CG	87 r. d.
Bibliografska obrada članaka (selekcija, popis, predmetizovanje, klasifikacija, anotacije...)	6655.
Razvrstavanje listića po UDK grupama i u okviru grupa	6655.
Istraživanje građe iz sekundarnih izvora (bibliografije, katalogi, leksikoni...)	8877.

Upoređivanje bfj preuzetih (pronađenih) iz sekundarnih izvora sa elektronskim katalogom COBIB.CG	3525.
Rad u seminarskoj bazi COBISS CNB	65 r. d.
Polaganje za dobijanje licence za kreiranje zapisa u Uzajamnoj bibliografsko-kataloškoj bazi podataka COBIB.CG	5 r. d.
Boravak u Narodnoj biblioteci Srbije	5 r. d.
Pisanje zapisnika sa zajedničke sjednice Redakcije i Savjeta Crnogorske bibliografije 1494-1994	15 h.
Prisustvovanje sjednicama Stručnog vijeća CNB, te Savjeta i Redakcije CB 1494-1994	43h, 30 min.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

OPŠTI PREGLED

Odjeljnje za zajedničke i opšte poslove, sa svojih 17 izvršilaca i rukovodiocem, obavlja niz raznovrsnih aktivnosti, počev od najosnovnijih i, uslovno rečeno, najjednostavnijih, kao što su fizičko obezbjeđivanje i održavanje objekata Biblioteke, pa do stručnih, pravno-kadrovskih i računovodstvenih poslova. Bez stroge podjele na pojedine službe kao takve, djelatnost ovog odjeljenja je ipak moguće sagledati po pojedinim segmentima. No, prije detaljnijeg opisa najznačajnijih aktivnosti u 2004. godini, potrebno je *naglasiti* da, upravo ta raznovrsnost i širok spektar poslova, zahtijeva kadrovsko pojačanje sa minimum jednim izvršiocom i eventualnom preraspodjelom poslova u okviru postojećih ljudskih kapaciteta.

Naime, sama činjenica da Biblioteka ima 7.500 m² poslovnog prostora, u zaštićenim spomenicima kulture II kategorije, odn. zgradama bivših poslanstava - Italijanskog i Francuskog, koje datiraju s početka prošlog vijeka, i dva velika parka, i da sve to treba održavati - stalno nadgledati, obilaziti, zapažati promjene, kvarove, intervenisati, a nadalje vršiti kontrolu stražara; dovoljan je indikator za upošljavanje jednog izvršioca, koji bi permanentno vršio nadzor i odrađivao niz aktivnosti koje u postojećoj raspodjeli radnih obaveza i ljudskog potencijala, nije moguće sveobuhvatno i kvalitetno odraditi.

Inače, problemi u radu, koji su i prethodnih godina naglašavani, a prevashodno se odnose na nedostatak finansijskih sredstava, i u 2004. godini su bili prepreka za izvršavanje niza planiranih aktivnosti.

Pregled realizovanih poslova

Pravno-kadrovski poslovi su se odvijali u konstantnim aktivnostima koje čine redovne djelatnosti karakteristične za ovu vrstu stručnih poslova, ali i u vanrednom angažovanju povodom radnih sporova.

Naime, pored premanentnog praćenja i primjene novog Zakona o radu, novog Opšteg kolektivnog ugovora kao i novog Zakona o parničnom postupku, i niza drugih zakonskih akata koji posredno utiču na uređivanje radnih obnosa, obaveza Biblioteke prema trećim licima itd., te pravljenju odgovarajućih rješenja iz oblasti radnog prava, raznih ugovora, popunjavanju obrazaca (M4 i MZ1 itd.), prijavljivanja (odjavljivanja) radnika, popunjavanja statističkih izvještaja, dostavljanju podataka resornom ministarstvu, aktivnosti na

pravljenju Liste kategorija arhivskog materijala, radi arhiviranja dokumenata u skladu sa Zakonom o arhivskoj djelatnosti, pravljenju kumulativnih mjesečnih izvještaja, evidencija o prisustnosti-odsustnosti radnika itd.; *posebno angažovanje i vrijeme je posvećeno vođenju radnih sporova po osnovu 132 tužbe na ime: neisplaćenih jubilarnih nagrada, razlika na ime manje isplaćenih zarada, neizmirenih troškova prevoza, te neizmirenih nadoknada za tople obroke.*

U ovom periodu Služba je organizovala dva sastanka Upravnog odbora Biblioteke, od kojih je prvi (20. 05. 2004.god.) bilo konstitutivnog karaktera, dok je na drugom (12. 07. 2004.god.) imenovan novi Direktor Biblioteke, gospođa **Jelena Đurović**, dotadašnji Pomoćnik Direktora.

Pored niza ostalih aktivnosti (pravljenja ad-hoc rješenja, radnih naloga, zapisnika i sl.), izvršeno je preregistrovanje Biblioteke kod Privrednog suda – Podgorica, u skladu sa već pomenutom kadrovskom promjenom.

Usaglašen je Statut Biblioteke sa Zakonom o društvenim djelatnostima i Zakonom o radu.

Donijet je Poslovnik o radu Upravnog odbora .

Revidiran je postojeći Akt o sistematizaciji radnih mjesta.

Napravljen je prečišćeni tekst Statuta.

Otpočelo se sa pripremom normativnih akata Biblioteke za skeniranje radi prezentacije istih na WEB stranici C.N.B. " Đurđe Crnojević".

Računovodstveni poslovi su se odvijali na manje-više uobičajen način, uz napomenu da se nabavkom računara za potrebe ove službe, otpočelo sa obračunom zarada upošljenih po instaliranom Programu.

Prihodi po varantima su tokom godine varirali. Dinamika uplate sredstava je uticala na kašnjenja niza aktivnosti a posebno se odrazila na uplatu sredstava za lož ulje za zagrijavanje Biblioteke, tako da je u jednom periodu (mjesec mart) bilo neophodno i skraćivanje radnog vremena zbog hladnoće u radnim prostorijama.

Ostvarenje prihoda u 2004. god. koje je bilo planirano u iznosu od 122.600,00 € je realizovano u iznosu od 116.086.59 € ili 94,69%. Ostvarenje je bilo potpuno (100%) kod stavke "oprema", dok je kod stavke " tekuće održavanje " uplaćeno više 7.000.00 €. Valja napomenuti da je ovaj, uslovno rečeno "višak", upravo i utrošen na održavanje objekata Biblioteke, a u suštini je predstavljao kap u moru planiranih i neophodnih potreba za investiciono ulaganje.

Kod svih ostalih stavki (kao što se vidi iz Tabele), ostvarenje prihoda je ispod planiranog.

Prema dobavljačima su uglavnom blagovremeno izmirene obaveze, no ipak su ostala neizmirena dugovanja prema:

--	--

Elektroprivreda Crne Gore - Elektrodistribucija Cetinje-	14.943,12 €
- " Telekom" –Crne Gore (tel. usluge za IX, X, XI mjesec)	1.232,26 €
- Pošta CG - poštarina za međubibliotečku razmjenu (dug neizmeren od 2002.god.)	24.405,75 €
- Štamparija " Grafičar " – Užice, za neizmirene usluge štampanja izdanja Biblioteke	3.384,60 €
UKUPNO	43.965,73 €

Ostala su neizmirena dugovanja prema sitnijim dobavljačima, uglavnom iz novembra i decembra mjeseca 2004. godine.
Detaljniji podaci o finansirajskom poslovanju dati su tabelarno.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU U 2004. GODINI

Red.br.	O P I S	IZNOS U EURIMA
---------	---------	----------------

	I PRIHODI	
1.	Sopstveni prihodi	
	- Od usluge izrade CIP-a	2.951,00
	- Nadoknada za polaganje bibl. ispita	2.874,51
	- Članarina	320,00
	SVEGA	6.145,51
2.	Prihodi iz Budžeta	350.580,70
	SVE	356.726,21
	GA	
	II RASHODI	
1.	Neto zarade radnika	183.770,25
2.	Nadoknada radnicima: topli obroci	39.202,60
3.	Lož ulje	23.910,00
4.	Struja	19.350,90
5.	Gorivo za službena vozila	2.040,15
6.	PTT troškovi (poštanske i telefonske usluge)	9.487,49
7.	Kanc. materijal, mater.za knjigov. radionicu	7.528,29
8.	Voda, komunalne usluge	2.154,88
9.	Provizija ZOP-a	2.521,98
10.	Usluge (zanatske, štamp., intelekt., itd)	17.928,02
11.	Putni troškovi za službena putovanja	6.921,30
12.	Privremeni i povremeni poslovi	14.596,97
13.	Tekuće održavanje	7.606,93
14.	Ostali rashodi	2.050,13
15.	Po sudskim izvršenjima	14.635,12
	SVEGA	353.705,00

**PREGLED OSTVARIVANJA VARANTA I UTROŠENIH SREDSTAVA
ZA 2004. godinu**

Red. br.	NAZIV TROŠKA	PLANIRANO	OSTVARENO	% OSTV.	UTROŠENA SREDSTVA
1.	Materijalni troškovi	10.200,00	9.631,80	94,43	9.683,17
2.	Službena putovanja	5.160,00	4.290,00	83,14	6.921,30
3.	Energija	55.000,00	50.874,39	92,50	45.301,05
4.	PTT troškovi	3.240,00	2.800,00	86,42	9.487,49
5.	Ugovorene usluge	30.000,00	22.490,00	74,97	20.450,00
6.	Oprema	8.000,00	8.000,00	100,00	13.847,81
7.	Tekuće održavanje	11.000,00	18.000,00	163,63	7.606,93
	SVEGA	122.600,00	116.086,59	94,69	113.297,75

Popisna komisija je u Zakonom utvrđenom roku izvršila popis osnovnih sredstava i sitnog inventara.

Završni račun za 2003.godinu je blagovremeno predat ZOP-u. Napominjemo da je, krajem godine, žiro račun Biblioteke bio blokiran, zbog Sudskih izvršenja po osnovu gore pomenutih tužbi iz radnih sporova.

Administrativni poslovi, koji obuhvataju poslove prijema, zavodenja, razvodenja, razvrstavanja, slanja itd., raznih pošiljki kao i njihovo sređivanje i arhiviranje u skladu sa Zakonom o kancelarijskom poslovanju, daktilografske poslove, rad na fotokopirnom aparatu, izdavanje računa za usluge izrade CIP-a, odlaganje u magacinu i sređivanje knjiga - izdanja Biblioteke, obavljanje poslova sekretarice Direktora itd., su redovno i uredno obavljani.

Započete su aktivnosti, za koje će biti potrebna posebna finansijska sredstva, na sređivanju arhivske građe radi popisivanja i izlučivanja bezvrijednog registarskog materijala.

Instaliran je računar koji opslužuje daktilo-poslove sekretarice-arhivara.

Vozač je redovno dopremao i odnosio poštu, pakete, obavezne primjerke, i slično; iako sa apsolutno neodgovarajućim dotrajalim i nadasve nesigurnim automobilom (Lada , god. 1990).

Služba obezbjeđenja i održavanja objekata Biblioteke je funkcionisala u skladu sa objektivnim mogućnostima i usvojenim Programom rada. Planirana nabavka odgovarajuće garderobe (uniforme), zimskih jakni, čizama i dr., nije realizovana zbog nedostatka sredstava. Što se tiče dijela poslova koji se odnose na održavanje objekata, sve aktivnosti i radovi su preduzimani u skladu sa finansijskim mogućnostima. No, i pored nedostatka sredstava, uz redovno servisiranje i opravke elektro i vodovodne instalacije, **izvršeno je: servisiranje**

kotlova za parno grijanje, popravke krova na oba objekta Biblioteke (Francusko i Italijansko poslanstvo), sanacija terase u zgradi Italijanskog poslanstva (čime je izbjegnuto "redovno" plavljenje ulaznog hola), zamjena, hoblovanje i lakiranje dotrajalog parketa u kancelariji Direktora, krečenje 5 kancelarija, opremanje kancelarijskim namještajem dvije kancelarije (stolice, itison, čiviluci, itd.), montiranje novih polica za bibliotečki materijal, servisiranje-punjenje protivpožarnih aparata, deratizacija objekata, popravka oštećene ograde oko zgrade Francuskog poslanstva, popravka 2 kancelarijska prozora i niz sitnijih popravki.

Planirana sanacija centralnog grijanja u vidu zamjene kotla 1200 KW, sanacija cjevovoda na mreži grijanja, nabavka novog odgovarajućeg agregata, nabavka opreme za klimatizaciju Depoa knjiga, obezbjeđenje objekata i fodova putem video- opreme, instalacija i sl.- nije izvršena zbog poznatih razloga (nedostatak sredstava), a posljedice mogu biti: pucanje cijevi i grijača, zaleđivanje klima komore, oštećenje radijatora ... i td.

Uobičajno uređenje parkovnog prostora oko oba objekta (košenje trave, obrezivanje šimšira, čišćenje slomljenih i sasušenih grana) redovno je obavljano, dok su ostale aktivnosti (zasađivanje novog drveća...) vršene u skladu sa finasijskim mogućnostima. Naglašavamo da je u septembru organizovana dobrovoljna akcija čišćenja i uređivanja zgrade i dvorišta Francuskog poslanstva, u kojoj je učestvovalo tridesetak radnika Biblioteke.

Radnice koje održavaju čistoću su obavljale svoje poslove sa dosta neadekvatnim tehničkim pomaglima i opremom.

U navednom periodu, procenat odsustvovanja po osnovu bolovanja je bio nizak.

Za vrijeme redovnih korišćenja godišnjih odmora od strane stražara, portira i radnica na održavanju čistoće, angažovane su zamjene licima koja nijesu u radnom odnosu, pri čemu su utrošena dodatna materijalna sredstva.

Za podatke u izvještaju odgovoran je

Direktor

Jelena Đurović